

**Stortingslijst van het archief van Désiré en Herman Bouchery (1910, 1937,
1943, 1945-1947, 1953-1958)**

(D/1986/007)

Jenny Franssen
Martijn Vandenbroucke

INLEIDING

Désiré Bouchery

Désiré Bouchery (Gent 1888-Mechelen 1944) werd na een onvolledige loopbaan aan het Gentse atheneum lid van de jongerenbeweging Reiner Leven en van de Socialistische Jonge Wacht (SJW). In 1909 werd hij opgenomen in de redactie van *Vooruit* en huwde hij met de dochter van hoofdredacteur Ferdinand Hardijns. In 1911 werd hij leraar, later was hij nog secretaris van de Centrale voor Arbeidersopvoeding (CAO). In 1925 volgde hij Piet Landsvreugd op als directeur van de Vlaamse afdeling van de Arbeidershogeschool, waar hij sinds vier jaar les gaf. Sinds 1919 was hij ook volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Mechelen; hij bleef dat tot zijn overlijden. In 1921 werd hij verkozen tot gemeenteraadslid in Mechelen en werd meteen schepen van Onderwijs (tot 1926). Zijn politieke carrière werd bekroond met het ministerschap van Posterijen, Telegraaf en Telefonie (PTT) in de regeringen van Zeeland en Janson (1936-1938). In de Tweede Wereldoorlog werd hij als gijzelaar opgesloten in de kampen van Breendonk en Hoei. Het bekwam hem erg slecht, hij overleed kort na de Bevrijding. Bouchery gold van bij zijn eerste optreden in de socialistische rangen als Vlaamsgezind. In 1929 werd hij opgenomen in de Vlaams-Waalse Taalcommissie van de Belgische Werkliedenpartij (BWP) en was hij een van de Vlaamse ondertekenaars van het Compromis des Belges.

Herman Bouchery

Herman Frederik Bouchery (Gent 1912-Astene 1959), zoon van Désiré, bracht zijn kinderjaren in Mechelen door. Hij voltooide er zijn klassieke humaniora aan het Koninklijk Atheneum en ging in 1930 klassieke filologie studeren aan de universiteit van zijn geboortestad. In 1934 studeerde hij af als licentiaat en een jaar later promoveerde hij tot doctor in de Letteren en Wijsbegeerte. Nog eens drie jaar later studeerde hij af als licentiaat in de Kunsthistorie en Oudheidkunde. Hij kon meteen aan de slag als adjunct-conservator van het Museum Plantin in Antwerpen. Na het overlijden van hoofdconservator Maurits Sabbe – nauwelijks een jaar later – werd hij de nieuwe hoofdconservator. In die laatste hoedanigheid werd hij ook redactiesecretaris van *De Gulden Passer*, het tijdschrift van de Maatschappij der Antwerpse Bibliofielen. Hij was dan nauwelijks 26 jaar oud. Toen als gevolg van de oorlogsomstandigheden talrijke musea werden ontruimd en hun collectie in veiligheid werd gebracht in afgelegen kastelen en schuilplaatsen, nam hij in 1942 zijn intrek in het kasteel van Lavaux-Sainte-Anne, waar de Antwerpse en Brugse kunstschaten werden ondergebracht. Na de Tweede Wereldoorlog werd hij aangesteld als docent aan de Rijksuniversiteit van Gent als opvolger van August Vermeylen (1944). Hij gaf er de colleges kunstgeschiedenis, oudheidkunde en plastische kunsten van de middeleeuwen en de renaissance. In 1946 kwamen daar ook nog kunstgeschiedenis in de oudheid, Griekse kunst en Romeinse kunst bij. In 1948 werd hij gewoon hoogleraar en kreeg hij diverse ambten binnen de universiteit toevertrouwd. Bouchery heeft zich nooit rechtstreeks met politiek ingelaten, al begon hij er zich de laatste jaren van zijn leven wel voor de interesseren. Zo sprak hij onder meer op congressen en richtte hij zich in een open brief tot de socialistische schrijvers en kunstenaars. Hij overleed – net als zijn vader – op vroege leeftijd, na met zijn krachten te hebben gewoekerd.

Het archief

Naast één brief van Jules Destrée aan Désiré Bouchery, bevat dit archief uitsluitend stukken van Herman Bouchery met een ideologische inslag. Het archief werd beschreven in 20 nummers, opgeborgen in 2 archiefdozen, en bestrijkt de periode 1910-1958. Het is enkel

toegankelijk mits toelating van de archiefvormer of diens afgevaardigde na een beargumenteerde schriftelijke vraag.

STORTINGSLIJST

1	Brief van Jules Destrée aan Désiré Bouchery, redactie Vooruit. 6 december 1910	1 stuk
2	Dossier betreffende lezingen over de crisis in het socialisme. 1957-1958	1 omslag
3	Dossier betreffende socialisme en cultuur. 1957-1958	1 omslag
4	Dossier betreffende de opdracht van het onderwijs. [1955]	1 omslag
5	Toespraak door A. Herreman over literatuur en politiek [op het Vlaams Socialistisch Congres te Antwerpen 1937]. [1937]	1 stuk
6	Dossier betreffende de democratisering in het onderwijs. 1958	1 omslag
7	Verslag betreffende de vervlaamsing van de Université Libre de Bruxelles (ULB). Handschrift. 5 mei 1957	1 stuk
8	Stukken betreffende de radio. 1947, [1955]	1 omslag
9	Dossier betreffende de levensbeschouwing in het onderwijs. 1957	1 omslag
10	Dossier betreffende wetenschap. 1943, 1945-1947, 1953, 1955, 1958	1 omslag
11	Dossier betreffende bibliografie 'onderwijs' en 'socialisme en cultuur'. [1953-1957]	1 omslag
12	Dossier betreffende de verhouding van de partij ten opzichte van de intellectuelen. 1957	1 omslag
13	Dossier betreffende het existentialisme van de jeugd. 1957-1958	1 omslag
14	Dossier betreffende sociaal democratie en culturele vooruitgang. 1957-1958	1 omslag
15	Dossier betreffende het socialistisch cultuurbeleid. 1957	1 omslag

16	Manuscript betreffende pers, radio en onderwijs. Onvolledig. [1958]	1 omslag
17	Dossier betreffende de verhouding tussen het socialisme en de christenen. 1955-1957	1 omslag
18	Dossier betreffende tolerantie ten opzichte van het geloof. 1958	1 omslag
19	Dossier betreffende socialisme en godsdienst. 1956-1958	1 omslag
20	Dossier betreffende de renaissance en het humanisme. Z.d.	1 omslag

OVERGEBRACHT NAAR ANDERE DEPARTEMENTEN

Overgebracht naar het departement Beeld & Geluid

Medaille
M 450

POB - BWP aan D. Bouchery
Vers la souverainité du travail
F. Wynantz
1885 - 1935

Truweel aan D. Bouchery
M 451

t.g.v. 1ste steenlegging van sanatorium
Joseph Lemaire Tombeek
1936

Gebeeldhouwde kop van D. Bouchery